

Trenta-una barques blocaren el passat 4 de maig el port de Tarragona. Els armadors tancaren la bocana del port fins que pogueren parlar amb el conseller d'Agricultura i Pesca.

Pescar en aigües tèrboles

La veda ha començat pels pescadors d'arrossegament. Però un grup d'armadors de Tarragona va blocar el port de la ciutat protestant perquè l'aturada biològica no es realitza a tota la costa del Principat.

El vaixell de proveïment de la VI Flota dels Estats Units, el Merrimack, no va poder sortir del port de Tarragona. Trenta-una barques d'arrossegament blocaven el dia 4 de maig la bocana del port protestant contra la parada biològica que la Generalitat i el govern central imposen durant els mesos de maig i juny. Durant catorze hores, fins que els representants dels armadors no van poder parlar amb el conseller d'Agricultura i Pesca, Francesc Xavier Marimon, les barques van impedir que cap vaixell sortís del port o hi entrés.

El conflicte té l'origen en el Pla Provincial de Pesca de Tarragona que l'any passat signaren l'administració, els sindicats, els armadors i cinc de les sis confraries de pescadors de la demarcació. Només la Confraria de Pescadors de Tarragona s'hi va negar. Segons que ha explicat a EL TEMPS el seu president, Joan Viciana, aquesta confraria sempre ha exigít que la veda es respectés també al port veí de Vilanova i la Geltrú, que es pagués el cent per cent de les ajudes i que la veda afectés els pescadors de tot calatge i que també pesquen llucct com ells. El

blocatge del port de Tarragona, organitzat per l'Associació d'Armadors de Tarragona, no feia sinó reiterar les reivindicacions de la Confraria. De totes maneres, els armadors estenien les crítiques als pescadors d'arrossegament de la província de Castelló, que, diuen, entren a les seves aigües quan hi ha veda. Una afirmació que ha estat qualificada de falsa per Joan Viciana i pel director general de Pesca Marítima de la Generalitat de Catalunya, Josep Miralpeix.

Enric Seritjol, portaveu de CCOO en qüestions de pesca ma-

DAVID FERNÁNDEZ

rítima, també va dir que els pescadors castellonencs no pugen tan amunt i considera que les raons de fons que mouen la iniciativa dels armadors són unes altres: “Em penso que no volen l’aturada biològica perquè, precisament ara, la pesca els anava molt bé, sobretot la gamba”. A més, des que van signar el Pla Provincial, els armadors creuen que la veda és un favor que fan a l’administració, i que a ells no els beneficia gens, continua dient Seritjol.

El perquè de la veda. Des del 1991, els pescadors d’arrossegament de les demarcacions de Tarragona i Castelló fan aturades biològiques voluntàries de dos mesos. La iniciativa va començar perquè la Unió Europea (UE) donava ajudes als armadors per fer aquestes aturades, de manera que durant aquest temps els treballador poguessin cobrar prestacions d’atur. L’objectiu és de deixar que les espècies del fons marí es regenerin. L’art d’arrossegament consisteix a calar una xarxa que arriba al fons del mar i s’endú tot quant arplega. Això, és clar, erosiona el fons i danya els alguers, un ecosistema bàsic per a la supervivència de moltes espècies de peixos. L’aturada és, doncs, necessària per a la mateixa supervivència del sector a termini mitjà.

Des que el 1994, la UE va deixar de subvencionar les aturades biològiques són les administracions autonòmiques les que financen la veda. Però aquestes ajudes només arriben al 50% de l’assistència europea. Els pescadors, igualment, poden acollir-se a les prestacions de l’atur durant els mesos de veda.

Bàsicament, tots els sectors implicats accepten la veda de bon grat, si més no a les demarcacions on es practica. En vuit anys, els pescadors de les costes de Tarragona i de Castelló les han fetes voluntàriament. Segons Enric Seritjol els treballadors hi són favorables perquè han vist que, després de l’aturada, es ven més i que la pesca és de millor qualitat, cosa que també afecta els

preus: “Després de dos mesos de no pescar-ne, fins i tot el cranc té un preu raonable”. A més, afegeix Seritjol, els pescadors aprofiten aquesta aturada com una mena de vacances, un dret al qual no estan acostumats.

Tant a Catalunya com a les Illes i al País Valencià, la modalitat de l’arrossegament és una de les més importants del sector pesquer, que si bé no mou grans xifres, és fonamental en l’economia d’unes quantes poblacions i bàsic en la cultura gastronòmica del país.

Segons Josep Miralpeix, a Catalunya l’estructura pesquera és petita, d’unes 1.500 barques, però els productes de la pesca són de gran qualitat i mai no en sobren estocs, tot es consumeix. Al Principat, el nombre de treballadors que directament viuen de la pesca és d’uns 6.000, i el valor de les

captures, el 1996, fou de 18.129 milions de pessetes: una proporció molt elevada de facturació per treballador, com assenyala Enric Seritjol.

Les dades del País Valencià són semblants, car aquest mateix any, el 1996, les captures atenyeren un valor de 17.500 milions de pessetes. A les Illes Balears, la facturació és molt menor: el 1997, les captures van rendir 2.386 milions de pessetes.

Tot i així, la importància de l’activitat pesquera per a les zones que s’hi dediquen és tan gran que totes les administracions han adoptat projectes per a protegir els recursos existents i modernitzar la flota pesquera, bo i evitant-ne l’augment. Les ajudes de la UE van impulsar aquests projectes destinats a modernitzar les embarcacions o desballestar-les.

La relació amb Marroc condiona la pesca d'altura

L'última reunió del president del Govern Central, José María Aznar, amb el rei Hassan II i el primer ministre marroquí Abderraman Yusufi no va aclarir res als pescadors que treballen a la costa del Marroc. La cimera hispano-marroquina, celebrada en Rabat el passat 27 d'abril, es va tancar sense arribar a una fórmula concreta per a renovar l'acord que actualment permet la pesca en aigües de l'estat magribí i que finalitza el 30 de novembre de 1999. L'única cosa que el ministre d'Afers Estrangers marroquí, Abdel-Latif Fidali, va deixar clara és que Marroc no pensa renovar-lo "en els mateixos termes" que té l'actual. Per solucionar el problema s'haurà d'obrir un "diàleg continu" entre els responsables de pesca dels dos estats. De la reunió que la ministra Lo-

José Maria Aznar i el rei Hassan II. Parlaren de pesca en l'última reunió.

yola de Palacio va tenir amb el seu homòleg marroquí, tampoc no en va transcendir res.

L'acord afecta especialment 21 vaixells dels ports valencians de Santa Pola, el Campello i Altea, que donen feina directament a uns 200 tripulants i, indirectament, a unes 800 persones més. Al Principat només 6 vaixells es dediquen a la pesca d'altura però centren els seus esforços en la captura de la tonyina per aigües mediterrànies, per la qual cosa no els afecten els acords.

Els caladors que visiten els pescadors espanyols estan situats a la costa atlàntica i a l'altura, de fet, del territori que exigeix el poble saharià, que també reclama les aigües del conflicte com a seves.

El director gerent de l'Associació Nacional d'Armadors de Bucs de Cefalòpods (ANACEF), José Ramón Fontán, representa a 210 vaixells de l'estat es-

panyol que tenen en el banc saharià el seu lloc habitual de treball, entre els quals es troben les embarcacions de l'Alacantí. Fontán, en referència a l'opacitat de la cimera hispano-marroquina, diu que està convençut que "els actors d'aquesta escena de teatre no diran com serà l'obra fins el dia de l'estrena".

Segons Fontán, el govern marroquí intentarà una altra vegada aconseguir un augment de les llicències que els armadors paguen per treballar-hi. A més, Yusufi intentarà una altra vegada que s'aprovin els punts que ja reclamaren en les últimes negociacions: fomentar la creació d'empreses mixtes euromarroquines, augmentar l'ús dels ports marroquins pels vaixells espanyols i que les captures es descarreguin en ports marroquins perquè la venda i l'ex-

portació a Europa es faci des d'allà.

Fontán assenyala que l'ús del port d'Agadir, el més proper dels marroquins al banc saharià, és absurd perquè el port de Las Palmas és un dia i mig més a prop dels caladors. "A més -afegeix Fontán- els ports marroquins són petits i estan sempre plens de la seva pròpia flota mentre que el de Las Palmas té lloc de sobres: seria com comparar el port de Sitges amb el de Barcelona."

Fontán també assenyala que el Marroc podria exigir que la mercaderia pescada en les seves aigües es consideri d'origen marroquí a partir d'aquest nou acord: "Actualment, les captures que un vaixell europeu fa al banc saharià es consideren d'origen europeu, però Hassan II pot exigir que aquestes captures es considerin d'origen marroquí per qüestions de balança comercial i per promoure la creació de societats mixtes." **A. M.**

Una altra de les mesures ha consistit a protegir els alguers i a construir esculls artificials per protegir-los, com han fet al Principat, o creant zones protegides d'interès pesquer, com han fet al País Valencià i a les Illes, on també han dut a terme repoblacions de determinades espècies.

L'altra mesura important per a regenerar les espècies és la parada biològica, que no fan només els pescadors d'arrossegament. També els d'encerclament (o llum, com també s'anomena, consistent a tirar un art per capturar tot el que pot abastar la xarxa) han fet parades biològiques aquests últims anys, tant a Catalunya com al País Valencià. Però l'ofici més favorable a fer l'aturada és el de l'arrossegament. Prova n'és que és el mateix sector qui ha demanat que enguany l'aturada s'imposés per ordre ministerial en forma de veda. L'ordre afecta el nostre litoral des de Cubelles fins a l'Albufera de València, dividit en tres àrees: de Cubelles al Delta de l'Ebre, on paren de l'1 de maig al 30 de juny; del Delta de l'Ebre al límit sud de la província de Castelló, on paren de l'1 de juny al 31 de juliol; i la meitat nord de la demarcació de València, que només fa veda el mes de juny.

L'oposició de la Confraria de Tarragona i dels armadors d'aquest port a la veda ve precisament del fet que el port veí de Vilanova i la Geltrú ja no fa aturada biològica ni tampoc la resta de ports del nord. El director general de Pesca, Josep Miralpeix, diu que l'objectiu de la Generalitat de Catalunya és que la veda s'ampliï a tot el litoral, però assenyala que el cas dels pescadors d'arrossegament de la província de Girona és molt diferent perquè tenen menys barques i la pressió que exerceixen sobre el mar és menor.

L'altra queixa dels armadors dels altres oficis pesquen llucet mentre ells fan veda. Es refereixen als pescadors de "soltes" (una modalitat de captura passiva amb xarxes generalment rectangulars i gairebé inapreciables per al peix, que

arriben fins el fons) i el palangre (un ormeig consistent en una corda llarga situada horitzontalment de la qual pengen tot de cordills amb un ham a l'extrem de cadascun). Josep Miralpeix, que negocia amb aquests pescadors perquè respectin també la veda, diu que, si hi ha 200 barques d'arrosseigament, d'embarcacions de palangre i de "soltes" només n'hi ha 24, les quals només agafen un 8% del lluç pescat a tota la demarcació tarragonina.

La veda i el mercat. Els pescadors del port de Tarragona no són els únics a criticar la veda. Manuel Llorca, coautor amb Jorge Tecedor d'un ampli estudi, *Rentabilidad Media de la Flota de Arrastre en el Mediterráneo*, alerta sobre les possibles conseqüències de la veda sobre el mercat del peix. Segons Llorca, l'aturada biològica servirà de poc, si no va acompanyada d'unes altres mesures, com la reducció de la flota pesquera. Segons Llorca, durant els mesos de veda entra peix de França i Itàlia a preus ridículs i aquests productes es poden imposar, "si la gent no és experta a l'hora de comprar i consumir". Segons Llorca, França aconseguirà uns preus molt baixos perquè a França es consumeix molt poc peix i l'estat prima amb ajudes de la Unió Europea les captures, amb la qual cosa poden vendre, per exemple, peixet refrigerat (no congelat) a 400 pessetes/quilo quan aquí en costa 800 o 1.000".

Josep Miralpeix no creu gens que el peix fresc de cada zona pugui ser substituït per un altre: "La gent té una cultura gastronòmica i de compra. Jo no crec que s'acostumin a comprar productes menys frescos els dos mesos de veda, perquè a més sempre hi haurà peix de Girona o del nord". El director general de Pesca afegeix també: "En tot cas, la política no s'ha de fer per raons de mercat sinó de recursos". El patró major de la Confraria de Tarragona també creu que el peix de fora no pot competir amb el nostre: "és com si al costat d'una botiga

L'autor d'un estudi sobre la rendibilitat de la pesca d'arrosseigament diu que la veda pot perjudicar el mercat.

d'alta costura hi poses un supermercat de roba econòmica. No són els mateixos clients".

Llorca també insisteix a dir que la reducció de la flota hauria de ser un objectiu prioritari. Segons ell, la UE hauria de subvencionar el desballestament de barques més que no pas la modernització o la construcció de noves, perquè tota la flota petita i antiga no és rendible.

Al Principat, aquesta reducció es va fent a poc a poc. Joan Viciano destaca que, en aquests últims anys, al Port de Tarragona s'ha fet un gran esforç, i han passat de 54 a 47 barques d'arrosseigament.

Viciano creu que cal anar canviant a poc a poc les coses perquè el sector no sofreixi una recon-

versió forta, sinó que pugui suportar els canvis que vindran: "El consumidor ha canviat d'hàbits de consum i té més consciència ecològica. La gent cuina menys a casa i vol coses diferents: el pop ara té un valor i abans ningú no en volia, mentre que de llúcera, que abans era molt apreciada, cada vegada se'n demana menys, ja no en vol ningú.

Josep Miralpeix, per la seva banda, espera aconseguir un Consell Consultiu de Pesca que aplegui els interessos de cada ofici i de cada zona per poder definir millor el treball de gestió pesquera. Un objectiu que no pot restar al marge de la Comissió Mixta de Traspasos Govern Central i Generalitat de Catalunya, com sigui que totes dues negocien l'ampliació de l'administració única en el sector pesquer. "Això —explica Miralpeix— significa que la Generalitat tindria totes les competències que ara hi ha repartides en tres administracions." Actualment, la Generalitat només té competències en aigües interiors, zones marines molt petites com el Golf de Roses, mentre que la resta de la mar fins a les aigües internacionals depèn del Ministeri d'Agricultura i Pesca.

Els pescadors d'arrosseigament són partidaris de fer la veda. Només una de les sis confraries de la demarcació de Tarragona es va oposar a fer-la.

Alex Milian